

HANDLEIDING

bij het

CULTUREEL- ERFGOEDDECREET VAN 6 JULI 2012

DE VLAAMSE BELEIDSPRIORITEITEN EN HET
SUBSIDIËREN VAN HET REGIONALE
CULTUREEL-ERFGOEDBELEID

KUNSTEN
EN ERFGOED

Vlaamse overheid

Inhoudstafel

1. Doel van de subsidie	3
1.1. Een cultureel-erfgoedbeleid	3
1.2. Een complementair cultureel-erfgoedbeleid	4
1.3. Wat omvat een regionaal cultureel-erfgoedbeleid?	5
1.4. Verhouding met intergemeentelijke samenwerking en het lokale cultureel-erfgoedbeleid	7
1.5. Vlaamse beleidsprioriteiten	8
1.6. Beschikbare middelen	9
2. Een subsidie aanvragen	11
2.1. Hoe moet een subsidieaanvraag worden ingediend?	11
2.2. Moet aan alle beleidsprioriteiten beantwoord worden?	11
2.3. Aan welke voorwaarden en criteria wordt een aanvraag getoetst?	11
2.4. Welke procedure doorloopt een aanvraag?	12
3. Een subsidie toegekend	14
3.1. Communicatieve return	14
3.2. Uitbetaling van de subsidie	14
3.3. Verantwoording van de subsidie	14
3.4. Overdracht van de subsidie	15
3.5. Evaluatie	15
3.6. Sanctionering	15

1 Doel van de subsidie

1.1. Een cultureel-erfgoedbeleid

De Vlaamse overheid maakt een onderscheid tussen cultureel erfgoed en onroerend erfgoed. Door de wijze waarop in België bevoegdheden zijn verdeeld, is er een opdeling gemaakt. Binnen de Vlaamse overheid is er afgesproken om het roerend en immaterieel erfgoed aan te duiden met de term ‘cultureel erfgoed’. Bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed wordt aangeduid als ‘onroerend erfgoed’¹.

Zowel het cultureel erfgoed als het onroerend erfgoed zijn getuigenissen van culturele ontwikkelingen, ontwikkelingen op het vlak van maatschappelijke verhoudingen, religie, het gebruik van de ruimte, de economie, de groei, bloei en ondergang van bepaalde industrieën, bedrijven en organisaties ... Het roerend, immaterieel en het onroerend erfgoed hebben een actuele betekenis. Ze worden vandaag ingezet of hergebruikt en herbestemd voor toeristische doeleinden, voor het onderwijs, in de opbouw van kennis, voor de wetenschappen, als inspiratiebron voor creatie, voor de vrijetijdsbesteding, voor de internationale profilering van Vlaanderen ...

Het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 regelt een gemeenschapsmaterie. Dat betekent dat het decreet enkel handelt over roerend en immaterieel erfgoed en dus enkel daarvoor regels en richtlijnen oplegt. Cultureel-erfgoedorganisaties en openbare besturen moeten met deze opdeling tussen onroerend en cultureel-erfgoed rekening houden als zij werkingsmiddelen of – projectsubsidies krijgen op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012. De werkingssubsidie die een provincie ontvangt op basis van dit decreet, moet door de provincie dan ook exclusief ingezet worden op het stimuleren van een kwaliteitsvolle en duurzame zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed. In de praktijk is het niet altijd even eenvoudig om het onderscheid tussen cultureel en onroerend erfgoed scherp te stellen. De centrale vraag die de stad zich bij elk project of elke actie die in het kader van de subsidie tot stand komt, moet stellen, is: “hoe en in welke mate draagt dit project of deze actie bij aan **de verbetering van de zorg voor en/of de ontsluiting van cultureel erfgoed?**”.

Deze vraag moet de provincie zich ook stellen als het gaat over geschiedschrijving² binnen het lokale cultureel-erfgoedbeleid. Voor de Vlaamse Gemeenschap volstaat immers niet dat geschiedschrijving is gebaseerd op bronnen die cultureel-erfgoedobjecten zijn. Een cultureel-erfgoedwerking veronderstelt daarom altijd gerichtheid op de zorg voor en de ont-

¹ Varend en heraldisch erfgoed zijn gemeenschapsaangelegenheden maar bij uitzondering vallen deze onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor onroerend erfgoed en worden deze opgevolgd binnen het beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend erfgoed.

² Meer informatie hierover is terug te vinden in het hoofdstuk ‘Inleiding bij het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012’ van de handleiding bij het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 (publicatie voorzien juni 2013).

sluiting van het cultureel erfgoed zelf. Om de subsidie correct te besteden moet er dus niet enkel gewerkt worden op basis van het cultureel erfgoed, maar over en voor het cultureel erfgoed. Dezelfde redenering moet ook toegepast worden op bijvoorbeeld sociaal-cultureel werk of toeristische activiteiten.

Onroerend erfgoed is een gewestmaterie. Op vrijdag 25 januari 2013 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het ontwerpdecreet over het onroerend erfgoed. De regelgeving biedt een basis om het onroerend erfgoed in Vlaanderen te bewaren en respectvol te behandelen. Het decreet moet zorgen voor een harmonisatie van de bestaande, versnipperde regelgeving om te komen tot een geïntegreerde beschermingsstrategie voor onroerend erfgoed. Het ontwerpdecreet wordt ingediend bij het Vlaams Parlement. Tegelijkertijd keurt de Vlaamse Regering de conceptnota goed rond het uitvoeringsbesluit bij het Onroerend Erfgoeddecreet³.

1.2. Een complementair cultureel-erfgoedbeleid

Vele verenigingen, organisaties en instellingen zijn betrokken bij de zorg voor en de ontsluiting van cultureel erfgoed. Cultureel erfgoed wordt in Vlaanderen immers zowel bewaard door talrijke privépersonen als door heemkundige kringen, volksculturele verenigingen, musea, culturele archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken. Daarnaast wordt ook heel wat cultureel erfgoed bewaard door organisaties die de zorg voor cultureel erfgoed niet als kern-taak hebben (jeugdbewegingen, alle mogelijke verenigingen, bedrijven, scholen, kloosters, ziekenhuizen ...).

De Vlaamse Gemeenschap, de provincies en de steden en gemeenten voeren elk een cultureel-erfgoedbeleid dat het cultureel erfgoed op de kaart plaatst, actualiseert en levendig houdt. Deze drie bestuursniveaus vertrekken vanuit eenzelfde bezorgdheid dat het cultureel erfgoed een meerwaarde betekent voor de gemeenschap en dat de zorg voor en de ontsluiting ervan belangrijk is. **Afspraken tussen de verschillende bestuursniveaus** over de basisverantwoordelijkheid ten aanzien van de veelheid aan cultureel erfgoed en de zeer diverse groep van cultureel-erfgoedspelers zijn nodig om inspanningen en instrumenten op elkaar af te stemmen en zo synergie te creëren. In functie van beleidsafstemming wordt daarom aan het begin van elke legislatuur van de Vlaamse Regering een protocol gesloten met de Vereniging van Vlaamse Provincies en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten⁴.

Vanuit een integrale en geïntegreerde aanpak zet de **Vlaamse Gemeenschap** krijtlijnen uit voor een duurzaam cultureel-erfgoedbeleid. Ze neemt een belangrijke verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties die een relevantie hebben voor Vlaanderen.

De verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties die een regionale werking ontwikkelen en die bijdragen aan een regionaal cultureel-erfgoedbeleid, is in handen van de **provinciebesturen**. De Vlaamse Gemeenschap ondersteunt de provincies in de uitvoering van hun regionaal cultureel-erfgoedbeleid.

De **Vlaamse Gemeenschapscommissie, de gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden** voeren een lokaal cultureel-erfgoedbeleid en dragen de verantwoordelijkheid voor het lokale cultureel erfgoed en de lokale cultureel-erfgoedactoren. Het lokale cultureel-erfgoedbeleid van steden en gemeenten wordt gesubsidieerd indien zij een aanvraag indienen vanuit een intergemeentelijk samenwerkingsverband. De steden Antwer-

³ Meer informatie over het Onroerenderfgoeddecreet is terug te vinden op www.onroenderfgoed.be

⁴ Meer informatie over het protocol van akkoord is terug te vinden op www.kunstenenerfgoed.be

pen, Gent, Brugge, Leuven en Mechelen vormen hierop een uitzondering. Deze vijf steden kunnen intekenen op Vlaamse beleidsprioriteiten voor het lokale cultureel-erfgoedbeleid⁵.

1.3. Wat omvat een regionaal cultureel-erfgoedbeleid?

De bevoegdheden van de provincies voor cultureel erfgoed zijn bepaald in het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012:

- de indeling bij het regionale niveau van collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties op het grondgebied die beschikken over een kwaliteitslabel;
- de toekenning van werkingssubsidies aan collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties op het grondgebied die ingedeeld zijn bij het regionale niveau;
- de ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties met een regionale relevantie;
- het ontwikkelen van een regionaal depotbeleid, opgemaakt in overleg met de lokale besturen en de cultureel-erfgoedorganisaties, dat tegemoet komt aan de noden van het cultureel erfgoed dat aanwezig is op het grondgebied;
- het aanbieden van een consulentchap ten gunste van de cultureel-erfgoedbeheerders en -actoren op het grondgebied.

1.3.1. Indeling en ondersteuning van collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties met kwaliteitslabel

De Vlaamse overheid kent een kwaliteitslabel toe aan collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties. Aansluitend daarop kunnen de provincies organisaties met een kwaliteitslabel indelen bij het regionale niveau.⁶ De criteria voor de musea of culturele archiefinstellingen uit het protocol tussen de Vlaamse Regering en de Vereniging van Vlaamse Provincies en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, en de bepalingen voor indeling in het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 zijn richtinggevend voor de indeling van musea en culturele archiefinstellingen. Aan de indeling bij het regionale niveau verbinden de provincies ondersteuningsinstrumenten op basis van een subsidiereglement of overeenkomst. Een indeling en daaraan gekoppelde ondersteuning gebeuren in principe voor een specifieke periode.

1.3.2. Ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties met een regionale relevantie

De ontwikkeling van een ondersteuningsbeleid kadert volledig binnen het complementaire beleid tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincies en de lokale besturen en is gebaseerd op het subsidiariteitsbeginsel. Eén van de basisregels in dit complementaire cultureel-erfgoedbeleid is dat elk bestuursniveau een verantwoordelijkheid opneemt voor cultureel-erfgoedorganisaties die een werking hebben die aansluit bij het bestuursniveau. Naast de ondersteuning van collectiebeherende organisaties die ingedeeld zijn bij het regionale ni-

⁵ Meer informatie hierover is terug te vinden in *Handleiding bij het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012. De Vlaamse beleidsprioriteiten en het subsidiëren van het lokale cultureel-erfgoedbeleid van Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven en Mechelen* en in *Handleiding bij het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012. Cultureel-erfgoedconvenants en het subsidiëren van het lokale cultureel-erfgoedbeleid. Voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie*.

⁶ Een collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie kan maar in één niveau tegelijk ingedeeld worden. In geval van indeling bij het regionale niveau vervalt de indeling bij het lokale niveau. In geval van indeling in het Vlaamse niveau vervalt de indeling bij het regionale of het lokale niveau.

veau, kunnen de provincies ook cultureel-erfgoedorganisaties die geen collectie beheren maar wel een regionale relevantie hebben, ondersteunen.

1.3.3. Ontwikkeling van een regionaal depotbeleid

Eén van de grootste uitdagingen in het cultureel-erfgoedveld is ongetwijfeld de depotproblematiek. Tal van cultureel-erfgoedorganisaties, groot of klein, kampen met depotproblemen: onvoldoende (aangepaste) ruimte, onvoldoende goede klimatiseringsvoorwaarden ... De noden situeren zich overal in Vlaanderen bij de beheerders van cultureel erfgoed, cultureel-erfgoedorganisaties en bij besturen. De uitdagingen zijn zo enorm dat samenwerking en coördinatie zich opdringt. Om efficiënte oplossingen uit te kunnen werken, is een zekere afstand en een blik van bovenuit nodig. Tegelijk is een goede kennis van de praktijk en het werkveld nodig.

De provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn dan ook het best geplaatst om een regierol op te nemen, en om in overleg met de lokale besturen en de beheerders van het cultureel erfgoed op hun grondgebied naar oplossingen te zoeken voor de depotproblematiek. Aan hen wordt gevraagd om als moderator op te treden. Dit was al ingeschreven in het Cultureel-erfgoeddecreet van 2008. De Vlaamse Gemeenschap wil de provincies stimuleren en ondersteunen in het opnemen van deze regierol.

Om op een goede manier naar oplossingen te zoeken, moeten de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie weten welke collecties cultureel erfgoed er aanwezig zijn op het grondgebied, hoe ze worden bewaard, door wie ze worden bewaard en wie in het veld een mogelijke rol kan spelen (zowel private als publieke rechtspersoonlijkheden). Een omgevingsanalyse brengt de spelers, de collecties, de bewaaromgevingen en de noden in kaart worden. Op basis van deze analyse zoeken de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie oplossingen en worden er prioriteiten afgebakend. Dit kan door in te spelen op het verbeteren van bestaande bewaaromgevingen, door in te zetten op het creëren van nieuwe bewaaromgevingen, door het voorzien in nood- en transitopvang... Een netwerk van depotinfrastructuur en –depotbeheerders kan op die manier ontstaan. Dit netwerk biedt een platform voor expertise-uitwisseling en het zoeken naar oplossingen voor depotnoden. Voor een goede zorg voor het cultureel erfgoed zijn aangepaste klimaatomstandigheden vereist. Het toepassen van de internationale standaarden hiervoor geldt dan ook als een voorwaarde.

Het verbeteren van fysieke bewaaromgevingen en het creëren van nieuwe infrastructuur is echter niet voldoende om oplossingen te zoeken voor de gehele depotproblematiek. Het is eveneens nodig om in te zetten op enkele randvoorwaarden. Om de depotproblematiek in te perken en naar de toekomst toe te vermijden, is een doordacht collectiebeleid essentieel. Een uitgewerkt verzamel- en afstotingsbeleid zijn noodzakelijk. Niet alles kan immers bewaard worden, keuzes zijn nodig. Deze keuzes zijn vaak collectiegebonden, maar moeten evenzeer op een grotere schaal (in Vlaanderen) worden bekeken. Een onderbouwde depotwerking wordt daarnaast gedragen door een degelijk depotmanagement. Een goede inventaris met toestand- en standplaatsrapportering, gekoppeld aan een geautomatiseerde collectieadministratie, maakt hiervan deel uit.

Het is belangrijk dat de uitbouw van een regionaal depotbeleid in overleg gebeurt met de lokale besturen en de aanwezige cultureel-erfgoedorganisaties. Het is van belang om deze te sensibiliseren voor de noodzaak van een goede zorg voor het cultureel erfgoed, en voor het samen zoeken naar oplossingen voor de reële noden.

Ook hier geldt immers het principe van complementariteit waarbij elk overheidsniveau een verantwoordelijkheid opneemt. Naast de provinciale en lokale overheden speelt ook de Vlaamse overheid een rol door het ondersteunen van het regionale depotbeleid. De Vlaamse overheid monitort daarnaast vanuit haar coördinerende en beleidsvoorbereidende rol, en kijkt of er geen lacunes zijn om te komen tot een globaal plan van aanpak op het gebied van

de depotproblematiek. De Vlaamse overheid zet (complementair aan de rol die de provincies en de VGC opnemen) momenteel in op twee belangrijke knelpunten:

- de betalingsbereidheid stimuleren. Via het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) kan de Vlaamse Gemeenschap investeringsubsidies verlenen voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang. Er zijn enkele prioriteiten bepaald, waaronder cultureel-erfgoeddepots. Hierdoor kan de Vlaamse overheid ondersteunen in het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van cultureel-erfgoeddepots;
- het opstarten van een kenniscluster of kennis-netwerkverband rond depotinfrastructuur en de eventuele samenwerking met private spelers. Het agentschap Kunsten en Erfgoed startte een traject om dit verder te initiëren.

Via het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 worden ook andere organisaties ondersteund die zelf een depotwerking hebben (de collectiebeherende organisaties) of die een rol opnemen in het kader van een globaal depotbeleid (landelijke expertisecentra).

Vaak komen dezelfde noden in verschillende provincies naar voor. Naast een regionaal beleid dat verder gaat op specifieke noden en eigen accenten, is het nodig om ook te werken aan een gemeenschappelijke en provincie overschrijdende aanpak. Door de krachten te bundelen, kunnen er kostenefficiëntere oplossingen gevonden worden.

Naast de rol die de overheden (Vlaams, provinciaal en lokaal) opnemen op een overkoepelend niveau dienen ze ook hun rol op te nemen als eigenaar van de eigen collecties op organisatieniveau.

De subsidie voor aanvullende tewerkstelling (ex-DAC'ers) die aan cultureel-erfgoedorganisaties toekomen, worden ingezet binnen de doelstellingen van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012. In uitvoering van het complementaire beleid tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincies en de steden en gemeenten wordt een belangrijk aandeel van deze loonsubsidies vanaf 2011 toegekend aan provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het uitvoeren van het depotbeleid voor het cultureel erfgoed dat op het grondgebied van de provincies en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt bewaard.

1.3.4. Consulentschap

De provincies hebben nog steeds de mogelijkheid om consultants in te zetten om cultureel-erfgoedbeheerders en -actoren te informeren, adviseren en begeleiden in functie van de verschillende aspecten van de cultureel-erfgoedwerking.

1.4. Verhouding met intergemeentelijke samenwerking en het lokale cultureel-erfgoedbeleid

Op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 kan de Vlaamse Gemeenschap aan een **intergemeentelijk samenwerkingsverband** een werkingssubsidie geven voor de versterking van het lokale cultureel-erfgoedbeleid dat de lokale besturen voeren. Een gemeenschappelijke visie voor het te voeren beleid brengt de gemeenten samen. De werkingssubsidie dient als hefboom voor de versterking van het **lokale cultureel-erfgoedbeleid** dat de lokale cultureel-erfgoedactoren uit de verschillende gemeenten ondersteunt en professionaliseert en expertise-uitwisseling en kennisdeling stimuleert. Het ondersteuningsbeleid van de individuele gemeenten wordt afgestemd op de visie en de doelstellingen van het gezamenlijke lokale cultureel-erfgoedbeleid.

Eenzijds is de werkingssubsidie voor een intergemeentelijk samenwerkingsverband niet bedoeld voor de ontwikkeling van een regionaal beleid. Dit blijft ook voor deze grondgebieden een taak voor de provincies. Anderzijds is het niet aan de provincies om het lokale cultureel-erfgoedbeleid van een intergemeentelijk samenwerkingsverband te ondersteunen. Binnen de bevoegdheden van de provincies is het voor een provincie enkel mogelijk om cultureel-erfgoedorganisaties te ondersteunen die een regionale relevantie hebben.

1.5. Vlaamse beleidsprioriteiten

Binnen de bevoegdheden die in het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 bepaald zijn voor de provincies op het vlak van het regionaal cultureel-erfgoedbeleid, kent de Vlaamse Gemeenschap jaarlijkse subsidies toe voor de realisatie van Vlaamse Beleidsprioriteiten⁷. De Vlaamse Gemeenschap legt met haar beleidsprioriteiten enkel nog de ruimere doelstellingen vast. De provincies kunnen zelf bepalen hoe zij deze realiseren vanuit de regionale noden en behoeften.

De Vlaamse beleidsprioriteiten kunnen betrekking hebben op volgende aspecten van het regionale cultureel-erfgoedbeleid:

- de uitvoering van de afspraken in het kader van een complementair cultureel-erfgoedbeleid, in het bijzonder de indeling bij het regionale niveau van collectiebeheerders, cultureel-erfgoedorganisaties en de subsidiëring ervan;
- het ontwikkelen van een regionaal depotbeleid;
- het aanbieden van een consultantschap ten gunste van de cultureel-erfgoedbeheerders en -actoren op het grondgebied.

Door middel van de Vlaamse beleidsprioriteiten wil de Vlaamse Gemeenschap aanduiden waar ze het raakvlak ziet tussen het regionale en Vlaamse beleid. Ten gevolge van het Planlastendecreet⁸ zijn deze prioriteiten op een meer abstract niveau geformuleerd. Daardoor beschikken de provinciebesturen over voldoende beleidsvrijheid bij de invulling ervan. Daarnaast zal in de toekomst niet langer gestuurd worden op middelen, maar enkel op activiteiten, prestaties en effecten. De provincies kunnen door middel van hun meerjarenplanning op deze Vlaamse beleidsprioriteiten intekenen en daar subsidies voor krijgen.

De beleidsprioriteiten gaan enerzijds uit van het verderzetten van het bestaande beleid en bouwen verder op de huidige cultureel-erfgoedconvenants, gesloten op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet van 23 mei 2008.. Anderzijds leggen zij ook bepaalde accenten die rekening houden met de noden van de sector en die kaderen binnen de beleidsprioriteiten die door de Vlaamse Regering gesteld zijn en verder uitgewerkt zijn in de beleidsnota Cultuur 2009-2014. Hierin worden volgende beleidsprioriteiten vermeld: het regionale depotbeleid, digitalisering, religieus cultureel erfgoed, erfgoed dat niet is ondergebracht in professionele bewaarinstellingen, participatie stimuleren door vrijwilligerswerking.

Op 26 oktober werden de Vlaamse beleidsprioriteiten bekend gemaakt voor de periode 2014-2019:

1. het ontwikkelen van een regionaal netwerk van cultureel-erfgoeddepots voor het duurzaam bewaren van cultureel erfgoed van de cultureel-erfgoedbeheerders op het grondgebied;

Het regionale netwerk van cultureel-erfgoeddepots wordt verder uitgebouwd, door de aanwezige cultureel-erfgoeddepots in kaart te brengen en

⁷ Meer informatie over planlasten en de Vlaamse beleidsprioriteiten op www.bestuurszaken.be/planlasten

⁸ Decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

afspraken te maken met de verschillende spelers over welk soort cultureel erfgoed waar en wanneer terecht kunnen.

2. het ontwikkelen van een dienstverlening voor cultureel-erfgoedbeheerders met betrekking tot het duurzaam bewaren van cultureel erfgoed door:
 - expertise te ontwikkelen en te verzamelen en die expertise ter beschikking te stellen, met bijzondere aandacht voor het thema collectieverwerving en -afstoting;
Beheerders van cultureel erfgoed kunnen terecht bij de provincies voor advies en ondersteuning voor het bewaren van hun collecties. Hiervoor kan ook een netwerk van depotbeheerders en cultureel-erfgoedorganisaties die relevante expertise hebben, aangesproken worden.
Hierbij gaat er extra aandacht naar collectieverwerving en -afstoting. Een efficiënte en duurzame bewaring van erfgoedcollecties impliceert immers dat doordacht gekozen wordt wat het waard is om bewaard te worden.
 - depotruimtes voor cultureel erfgoed te faciliteren;
Beheerders van cultureel erfgoed wordt de mogelijkheid geboden om hun collecties in depot te geven met het oog op een duurzame bewaring. De provincies zoeken binnen het netwerk van erfgoeddepots naar een aangepaste bewaarplaats, dat kan zowel in de eigen erfgoeddepots van de provincies als in de erfgoeddepots van andere spelers zijn.
3. het coördineren en opzetten van regionale aggregatie- en preservatieinitiatieven voor digitaal cultureel erfgoed met het oog op duurzame toegankelijkheid;
Hiermee wordt de duurzame bewaring en uitwisseling van digitaal cultureel erfgoed gestimuleerd.

Bij de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten wordt er afgestemd tussen de provincies en het steunpunt, relevante cultureel-erfgoedorganisaties, het lokale cultureel-erfgoedbeleid van gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, en wordt er periodiek overleg gepleegd met de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse beleidsprioriteiten gelden in principe voor de volledige beleidscyclus maar de Vlaamse overheid kan na drie jaar een evaluatie maken, zowel van het voortbestaan en de inhoud van de Vlaamse beleidsprioriteiten als de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria. De bekendmaking hiervan gebeurt uiterlijk op 1 april 2016. Op 15 januari 2017 dienen de provincies een aangepaste meerjarenplanning in.

1.6. Beschikbare middelen

Het is belangrijk om aan te stippen dat het globaal ter beschikking staande bedrag een raming is voor het jaar 2014 op basis van de gegevens die nu voor handen zijn. Daarnaast is het genoemde bedrag een louter politiek engagement en eveneens steeds onder voorbehoud van jaarlijkse goedkeuring van de begroting door het Vlaams Parlement.

Om de Vlaamse beleidsprioriteiten in te vullen worden de volgende middelen ter beschikking gesteld:

- een krediet van 1.140.000 euro;
- tewerkstellingsplaatsen voor ten minste tien voltijds equivalenten.

Voor het toekennen en het bepalen van de hoogte van de subsidie gelden volgende criteria:

- het krediet wordt verdeeld naar rato van het aantal inwoners per provincie;
- de tewerkstellingsplaatsen worden per voltijds equivalent als volgt verdeeld:
 - o eerst worden de tewerkstellingsplaatsen gelijkmatig verdeeld totdat iedere provincie beschikt over een tewerkstelling van twee voltijds equivalenten;
 - o vervolgens worden de resterende tewerkstellingsplaatsen verdeeld met het oog op een verdeling van alle tewerkstellingsplaatsen naar rato van het aantal inwoners per provincie. De resterende tewerkstellingsplaatsen worden daarbij opeenvolgend toegewezen aan de provincie waarvan het verschil bij een verdeling van alle tewerkstellingsplaatsen naar rato van het aantal inwoners in de respectieve provincies het grootst is.

Per voltijdse equivalent wordt een bedrag van 35.500 euro toegekend.

2

Een subsidie aanvragen

2.1. Hoe moet een subsidieaanvraag worden ingediend?

Het indienen van een subsidieaanvraag verloopt via het indienen van de meerjarenplanning van de provincie via digitale weg. Bij de opmaak van de meerjarenplanning in 2013 kan de provincie aangeven welke doelstellingen en acties die zij plant, passen binnen het kader van de diverse Vlaamse beleidsprioriteiten⁹. Concreet gebeurt dat door in het beleids- en beheerscyclus-registratiesysteem de deelrapportcode van een bepaalde Vlaamse beleidsdoelstelling te koppelen aan de specifieke doelstelling of actie. Omdat die registratie meteen ook de aanvraag voor de subsidie vormen, moet het bestuur erover waken dat de doelstelling of actie voldoende concreet wordt geformuleerd.

De provincie bezorgt haar meerjarenplanning in het kader van het bestuurlijk toezicht aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur dispatcht vervolgens intern de relevante onderdelen van de meerjarenplanning zodat het agentschap Kunsten en Erfgoed de subsidieaanvraag verder kan afhandelen.

2.2. Moet aan alle beleidsprioriteiten beantwoord worden?

Het uitgangspunt is dat de provincie vertrekt vanuit de eigen situatie (problemen, opportuniteiten...) om één geïntegreerd plan op te stellen, waarin aanknopingspunten gezocht kunnen worden met de verschillende Vlaamse beleidsprioriteiten. Het bestuur kan in de meerjarenplanning bij de eigen acties die geformuleerd werden voor de lokale beleidsdoelstellingen, aangeven dat een bepaalde actie ook bijdraagt tot de realisatie van een Vlaamse beleidsprioriteit. De provincie kiest dus zelf op welke Vlaamse beleidsprioriteiten het intekent.

2.3. Aan welke voorwaarden en criteria wordt een aanvraag getoetst?

2.3.1. Voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor een werkingssubsidie moet een provincie voldoen aan volgende voorwaarden:

⁹ Meer informatie hiervoor in de Omzendbrief BB 2013/4 betreffende de strategische meerjarenplanning (meerjarenplan 2014-2019) en budgettering (budget 2014) volgens de beleids- en beheerscyclus of op de website <http://binnenland.vlaanderen.be/bbc>

- collectiebeherende organisaties die over een kwaliteitslabel beschikken, indelen bij het regionale niveau op basis van de criteria die de provincie hiertoe bepaalt in uitvoering van het protocol, en op basis van de bepalingen voor indeling in het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012;
- collectiebeherende organisaties die ingedeeld zijn bij het regionale niveau subsidiëren;
- een regionaal depotbeleid voeren, opgemaakt in overleg met de lokale besturen en de cultureel-erfgoedorganisaties, dat tegemoet komt aan de noden van het cultureel erfgoed dat aanwezig is op het grondgebied;
- een consulentenschap ter beschikking stellen van de cultureel-erfgoedbeheerders en -actoren op het grondgebied;
- aantonen dat regionale belanghebbenden betrokken werden bij de opmaak van de aanvraag.

2.3.2. Criteria

Voor het al dan niet toekennen van een werkingssubsidie gelden volgende criteria:

- de inbreng van eigen middelen door provincie in het regionale cultureel-erfgoedbeleid;
- de wijze waarop de Vlaamse beleidsprioriteiten uitgevoerd zullen worden.

2.4. Welke procedure doorloopt een aanvraag?

De timing aangegeven door het Planlastendecreet, loopt gelijk met de timing die is opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De provincie moet ten laatste op 15 januari 2014 haar meerjarenplanning digitaal bezorgen aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur.

In de meerjarenplanning geeft de provincie aan of en hoe zij inspeelt op de Vlaamse beleidsprioriteiten.

Kunsten en Erfgoed behandelt vervolgens op basis van de relevante onderdelen uit de beleids- en beheerscyclus de subsidieaanvraag.

Uiterlijk 30 april 2014 krijgt de provincie nieuws over de subsidieaanvraag. Het is steeds de Vlaamse Regering die een beslissing neemt over het al dan niet toekennen van een werkingssubsidie en over de hoogte van deze subsidie. De Vlaamse minister van Cultuur legt de dossiers voor aan haar collega's en geeft een gemotiveerd ontwerp van beslissing. De minister laat zich hiervoor bijstaan door Kunsten en Erfgoed.

Omgezet in een stappenplan ziet de procedure voor een aanvraag er als volgt uit:

STAP	BESCHRIJVING	TERMIJN
1	Digitaal bezorgen van de meerjarenplanning aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur	Uiterlijk 15 januari 2014
2	Ontvankelijkheid	
2.1	Kunsten en Erfgoed gaat na of de aanvraag tijdig is ingediend	
2.2	Kunsten en Erfgoed meldt de aanvrager per brief of elektronisch	Uiterlijk 30 januari 2014

	of de aanvraag al dan niet ontvankelijk is, met eventueel de reden van niet-ontvankelijkheid	
3	Kunsten en Erfgoed onderzoekt of aan de voorwaarden en criteria voldaan wordt.	
4	Beslissing	
4.1	Kunsten en Erfgoed maakt een voorstel van beslissing voor de minister	Uiterlijk 16 maart 2014
4.2	De minister legt een ontwerp van beslissing voor aan de Vlaamse Regering	
4.3	De Vlaamse Regering neemt een beslissing over het al dan niet toekennen van een werkingssubsidie en over de hoogte van de werkingssubsidie	Uiterlijk 30 april 2014
4.4	Kunsten en Erfgoed deelt de beslissing van de Vlaamse Regering mee aan de aanvrager	Max. 15 dagen na de beslissing

3

Een subsidie toegekend

3.1. Communicatieve return

Het logo van de Vlaamse Gemeenschap met de vermelding ‘Met steun van de Vlaamse overheid’ wordt verplicht opgenomen in alle gedrukte en digitale communicatie, bij elke mededeling, verklaring, publicatie en presentatie in het kader van de cultureel-erfgoedwerking.

Het logo van de Vlaamse Gemeenschap kunt u downloaden van de website www.kunstenenerfgoed.be.

3.2. Uitbetaling van de subsidie

De werkingssubsidie wordt uitbetaald conform de bepalingen van het Planlastendecreet. De subsidie wordt in twee gelijke schijven uitbetaald uiterlijk op 30 juni en 30 november van elk jaar.

3.3. Verantwoording van de subsidie

Een provincie die een werkingssubsidie ontvangt, moet jaarlijks een verantwoording voorleggen op basis van de modaliteiten van het Planlastendecreet.

Vanaf 2015 rapporteert de provincie elk jaar uiterlijk op 31 juli over de uitvoering van zijn engagementen. De provincie bezorgt daartoe de relevante onderdelen van de door de raad goedgekeurde jaarrekening van het voorafgaande jaar aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Daarin geeft de provincie aan welke activiteiten en prestaties werden verricht of welke effecten werden bereikt in het kader van de Vlaamse beleidsprioriteiten. De relevante onderdelen worden aan Kunsten en Erfgoed meegedeeld.

Als de provincie niet voldoet aan de rapporteringsverplichtingen of als de rapportering manifest onduidelijk is of wanneer de provincie onvoldoende aantoont dat het de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd, maakt Kunsten en Erfgoed uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de rapportering bezwaar bij de provincie. De provincie bezorgt, binnen twee

maanden na ontvangst van het bezwaar, het agentschap Kunsten en Erfgoed een aangepaste rapportering of een motiverende nota waarom bepaalde engagements niet zijn nagekomen. De minister bezorgt daaropvolgend haar beslissing aan de provincie binnen twee maanden na ontvangst van de aangepaste rapportering of motiverende nota. Deze termijn kan door haar eenmalig verlengd worden met een maand.

3.4. Overdracht van de subsidie

De reservebepalingen hebben betrekking op reserves die aangelegd worden met de werkings-subsidie van de Vlaamse overheid. Gedurende de beleidsperiode kan een provincie die een werkingsubsidie ontvangt, onbeperkt een reserve aanleggen.

Op het einde van de beleidsperiode wordt de reserve getoetst aan volgende normen:

1. maximaal 20 % van de toegekende jaarlijkse werkingssubsidie mag gebruikt worden voor de aanleg van een reserve;
2. de totale gecumuleerde reserve op basis van werkingssubsidies mag maximaal 50 % van de toegekende jaarlijkse werkingssubsidie bedragen.

Als de normen overschreden worden, vordert de Vlaamse Regering het bedrag van de overschrijding terug door dat bedrag in mindering te brengen op de werkingssubsidie van een lopend of volgend werkingsjaar, of door terugbetaling.

Bij stopzetting van de activiteit wordt de totale gecumuleerde reserve op basis van werkingssubsidies teruggevorderd.

3.5. Evaluatie

Voor een provincie gebeurt de evaluatie op basis van de modaliteiten van het Planlastendecreet.

Op basis van de verantwoording en eventueel een bezoek ter plaatse of een gesprek met de provincie evalueert het agentschap Kunsten en Erfgoed de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten maximaal twee keer:

- een tussentijdse evaluatie;
- een eindevaluatie.

De bevindingen van de tussentijdse evaluatie worden meegedeeld aan de provincie uiterlijk zes maanden voor het indienen van een aanvraag voor werkingssubsidies voor de volgende beleidsperiode.

De bevindingen van de eindevaluatie worden meegedeeld aan de provincie binnen de twee maanden na de uitvoering van de eindevaluatie.

3.6. Sanctionering

De minister kan een sanctie opleggen als uit de aangepaste rapportering of uit de bijkomende motivering, of bij de evaluatie blijkt dat de subsidie niet aangewend werd voor het doel waarvoor ze werd verleend, en meer bepaald dat de Vlaamse beleidsprioriteiten onvoldoende werden nagestreefd.

Volgende sancties kunnen worden opgelegd:

- inhouding of terugvordering van een deel van of van de volledige toegekende werkingssubsidie;
- definitieve stopzetting van de werkingssubsidie.

De sanctie staat in een redelijke verhouding staan tot de vastgestelde inbreuken.

Kunsten en Erfgoed maakt een voorstel tot sanctionering op voor de minister. Op basis hiervan beslist de minister om al dan niet een sanctie op te leggen.

Als de provincie de vastgestelde inbreuk betwist of van mening is dat de sanctie niet in redelijke verhouding staat tot de vastgestelde inbreuk, dan kan ze een gemotiveerd schriftelijk bezwaar aantekenen. Het bezwaar moet binnen een termijn van vijftien dagen na melding van de sanctie, per aangetekende brief, aan Kunsten en Erfgoed bezorgd worden. Een bezwaar is ontvankelijk als het tijdig werd ingediend en gemotiveerd is.

Op basis van dit bezwaar beslist de minister, binnen een termijn van 45 dagen, of de sanctie al dan niet gehandhaafd of aangepast wordt.